

Motion till riksdagen 2016/17:3126

av **Lars Hjälmered m.fl. (M)**

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Sammanfattning

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. Sveriges välstånd byggs genom öppenhet och handel. Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att Sverige ska kunna konkurrera på den globala marknaden behöver villkoren för företagsamhet och entreprenörskap bli bättre. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden.

Men mer måste till. För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande behöver vi kontinuerligt utvärdera och förbättra de system vi har. I dag finns många områden där Sverige fortsatt kan och bör bli bättre. Tillgången på kapital är ofta avgörande för om ett företag ska kunna starta och växa eller ej. Vi behöver mer av offentlig-privata lösningar där statligt riskkapital kan samverka med privata investeringar. Därför föreslår Moderaterna att en fond-i-fond-lösning om 400 mkr inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet.

Moderaterna anser att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas läsa UF. Det är också angeläget att i samband med detta göra ett kvalitetslyft av UF-verksamheten. För båda dessa ändamål avsätter vi 16 miljoner kronor för UF årligen från 2017.

En annan viktig del av ökad företagsamhet sker på yrkeshögskolorna runt om i landet. Vi vill därför ge Drivhuset i uppdrag att etablera närvaro och verksamhet på landets yrkeshögskolor för att ge fler elever möjligheten och hjälp med att starta och driva fler nya företag. För att åstadkomma detta avsätter vi 5,5 miljoner kronor årligen från 2017.

Möjligheten att integrera nya medborgare i det svenska samhället bygger ofta på möjligheten till arbete. Vi menar att den bästa integrationsåtgärden är ett arbete. Därför vill vi satsa ytterligare 20 miljoner på IFS-rådgivning via såväl Almi som IFS-stiftelsen.

En ny bransch som öppnar nya möjligheter för svenskt vidkommande är datacenters. Att datacenterindustrin ska få samma nivå på elskatt som basindustrin är rimligt och bör genomföras.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en fond-i-fond-lösning om 400 miljoner kronor bör inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset bör få ett utökad uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2016 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor)

Anslagsförslag 2017 för utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Verket för innovationssystem	221 746	-920
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 893 335	-66 971
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	629 962	-2 480
1:4 Tillväxtverket	272 898	-23 449
1:5 Näringslivsutveckling	460 022	-185 000
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	57 951	-235
1:7 Turistfrämjande	119 606	-20 000
1:8 Sveriges geologiska undersökning	197 864	-798
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 807	
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000	
1:11 Bolagsverket	22 842	
1:12 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	
1:13 Konkurrensverket	143 322	-595
1:14 Konkurrensforskning	13 661	
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	123 210	
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200	
1:17 Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000	
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780	
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000	
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	309 461	-100 000
1:21 Patent- och registreringsverket	315 588	
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	24 612	-121

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
2:2 Kommerskollegium	86 091	-345
2:3 Exportfrämjande verksamhet	361 889	-0
2:4 Investeringsfrämjande	62 266	
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	-23
2:6 Bidrag till standardiseringen	31 063	
Summa	6 456 020	-400 938

Politikens inriktning

Inledning

För att människors inneboende kraft, kreativitet och entreprenörskap ska ha möjlighet att förverkligas är det grundläggande med ett gott företagsklimat. Att företag startar och växer är grunden för jobb och finansieringen av vår gemensamma välfärd. Fler företag och fler i arbete betyder fler händer i vården och fler lärare på våra skolor. Moderaterna vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bland annat tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar.

Förbättra tillgången på kapital

Sverige har en internationellt sett stor finansiell sektor i förhållande till ekonomins storlek. De ger ett viktigt bidrag till den svenska tillväxten och säkerställer att många branscher och företag har god tillgång till kapital. För att nya företag ska skapas och växa till är tillgången på kapital centralt. Sveriges entreprenörer behöver goda förutsättningar för att kommersialisera innovativa affärsidéer och utveckla växande företag. I relation till jämförbara länder är dock mindre kapital i Sverige fördelat till de allra tidigaste utvecklingsfaserna av nya produkter eller tjänster, och riskkapitalet har också minskat över tid. Här har statliga finansieringsinsatser en viktig marknadskompletterande roll att spela. Det offentliga riskkapitalet har dock visat på begränsade resultat i detta avseende. Endast 27 procent av det offentliga riskkapitalet når företag i uppstartsfasen, och bara 0,2 procent i såddfasen. Under året har en utredning av det statliga riskkapitalet skett. Förslaget är remitterat och under beredning. Vi kommer att återkomma med förslag kring detta senare. Men det finns redan nu indikationer på att statligt riskkapital tränger undan privat kapital i senare faser, och de statliga fonder som finns är på många sätt överlappande vad gäller mål och mandat. Vårt ingångsvärde är att privat kapital ska vara utgångspunkten för företagsfinansiering. Offentliga insatser ska kunna komplettera privat riskkapital om särskilda behov finns och bör då i huvudsak ha inriktningen av att användas för att få mer privat kapital på marknaden. Vi anser även att det bör inrättas en offentligt-privat fond-i-fond-lösning inom ramen för det statliga riskkapitalet. Fonden ska vara inriktad på det tidigaste och mest riskfyllda faserna och ha en omfattning om minst 400 miljoner kronor där privat kapital står för minst hälften.

Anslag 1:5 Näringslivsfrämjande åtgärder

Det är önskvärt om fler människor väljer att starta eget företag. Få att nå dit är det viktigt att jobba med attityder. En undersökning från Tillväxverket visar att 68 procent av unga i åldrarna 18–30 år kan tänka sig att starta ett eget företag, däremot är det bara 4 procent som gör det i slutändan. Vidare har undersökningar av Ung Företagsamhet (UF) visat att bortåt var fjärde elev som går igenom UF senare i livet startar företag. Man vet också att de som genomför UF också i högre grad är chefer, får högre lön och har kortare arbetslöshetsperioder än de som inte går UF. Det är därför rimligt att anta att fler företag skulle startas över tid om fler elever erbjuds och väljer att gå UF. Det finns därutöver stora skillnader i hur stor andel elever som går UF på olika gymnasieprogram. Nio av tio elever på Handels- och administrationsprogrammet läser UF, medan under en av tio elever på Byggprogrammet gör det. Rimligen finns möjligheter att erbjuda fler elever en chans att läsa UF, inte minst då många elever på yrkesprogram ofta senare i livet starta eget företag och genom UF torde stå bättre rustade för livet som egen företagare. Därför anser Moderaterna att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas läsa UF. Det är också angeläget att i samband med detta göra ett kvalitetslyft av UF-verksamheten. För båda dessa ändamål avsätter vi 16 miljoner kronor för UF 2017.

En annan viktig del av ökad företagsamhet sker på yrkeshögskolorna runt om i landet. Drivhuset har en etablerad verksamhet med goda resultat vars idéer skulle lämpa sig väl även på yrkeshögskolorna. Vi vill därför ge Drivhuset i uppdrag att etablera närvaro och verksamhet på landets yrkeshögskolor för att ge fler elever möjligheten och hjälp med att starta och driva fler nya företag. För att åstadkomma detta avsätter vi 5,5 miljoner kronor för 2017.

Företagande är en väg för många utrikes födda att komma in på arbetsmarknaden. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt utrikes födda från utomeuropeiska länder, är högre än bland inrikes födda. Almi ger stöd till företagare med utländsk bakgrund genom lån, rådgivning och riskkapital. En del av Almis verksamhet, IFS Rådgivning, riktas särskilt till denna målgrupp. IFS Rådgivning ger personlig rådgivning och praktiskt stöd i frågor gällande hur man startar och driver ett företag i Sverige. IFS Rådgivare har själva utländsk bakgrund och rådgivning kan erbjudas på ett tjugotal språk. Enligt IFS startas idag vart femte företag av en person med utländsk bakgrund. Särskilt unga invandrare är benägna att satsa på eget företag. Det finns över 95 000 företag i Sverige idag som ägs av invandrare och tillsammans sysselsätter de över 300 000 människor. För att kunna skala upp och få fler framgångsrika utrikes födda entreprenörer satsar vi 19 miljoner extra till Almis IFS-rådgivning och 1 miljon extra till IFS-stiftelsen.

Minskad uppräkningsanslag

För att finansiera prioriterade satsningar görs en justering av de anslag som berörs av PLO-uppräkningsanslag som börjar gälla först 2017. Effekten blir att uppräkningsanslag blir något lägre jämfört med regeringens förslag.

Lars Hjälmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Hanif Bali (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Sofia Fölster (M)

Gunilla Nordgren (M)

Jessika Roswall (M)

Sten Bergheden (M)

Jessica Polfjärd (M)